

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a napokban módosította és egészítette ki a Zöld önkormányzati és vállalati hitel kitétségekre vonatkozó tőkekövetelmény kedvezmény szabályait, amely változásokat röviden jelen hírlevélben bemutatjuk. Mindez mellett az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA) nemrég tette közzé végleges szabályozási tervezetét (ITS) az ESG-kockázatoknak a bázeli 3. pillér szerinti közzétételekre vonatkozóan, amely várhatóan ez év június 28-án lép hatályba. A tervezet összehasonlítható közzétételeket ír elő annak bemutatására, hogy az éghajlatváltozás hogyan hat az intézmények mérlegét érintő egyéb kockázatokra, valamint, hogy hogyan kívánja mérsékelni ezeket a kockázatokat. Az új, részletes ESG adatok közzétételét már a 2022 tekintetében elkészítendő nyilvánosságra hozatali dokumentumban meg kell valósítani.

MNB Zöld tőkekövetelmény program

Az MNB Zöld önkormányzati és vállalati hitel kitétségekre vonatkozó tőkekövetelmény kedvezmény szabályainak változásai kapcsán különösen az alábbiakat szeretnénk kiemelni:

- Az MNB pontosította az igénybe vehető kedvezmény alapját: A Kedvezmény alapja a zöld kitétség összege, amely egyenlő a meghatározott feltételeket teljesítő hitelek és kötvények adott naptári év ICAAP felülvizsgálata során meghatározott vonatkozási időpontban fennálló teljesítő állományon számolt teljes bruttó kitétségének és a Zöld Arányszámnak szorzata. A bruttó kitétségbe beletartozik az adott hitel bruttó könyv szerinti értéke és a le nem hívott hitelkeret összege / kötvény esetén valós piaci értéke. Forgóeszköz hitel esetében a bruttó kitétség meghatározásánál az ICAAP felülvizsgálata során meghatározott vonatkozási időpontban fennálló hitel bruttó könyv szerinti értékét és a le nem hívott hitelkeret összegét kell figyelembe venni.
- Az MNB új kiírásban részletesebben szabályozta a Zöld Arányszám számításának lépéseit és szabályait.
- A fenntartható agrárium kapcsán a kedvezményeket pontosította és van olyan, ahol egyszerűsítette az igénybevétel szabályait.
- A piaci által már nagyon várt fejlemény, hogy az MNB az előzetes várakozásoknak megfelelően részletesen publikálta, hogy milyen kitétségek esetében lehet tőkekövetelmény kedvezményt kapni a fenntartható ingatlan építése, adásvétele és korszerűsítése kapcsán. A szabályozás megkülönböztet 3 kategóriát, amelyre 1-1 nagyon részletes szempontrendszert határoz meg. Az egyik a Taxonómiának is megfelelő és a DNSH kritériumokat is teljesítő kitétségek, a második illetve a harmadik az ennek nem megfelelő, de nemzetközi épületminősítési tanúsítvánnyal (BREEM, LEED, DGNB) rendelkező projektek vagy az egyéb fenntarthatóságnak megfelelő projektek.

Új kötelező banki ESG közzétételek

A szabályozás jogi háttere és célja

A CRR 434a cikke felhatalmazza az EBA-t azon ITS-ek kidolgozására, amelyek előírják az egységes közzétételi formátumokat és a kapcsolódó iránymutatásokat.

Az egységes formátumban történő ESG publikáció lényege, hogy kellően átfogó és összehasonlítható információt nyújtson az intézmények vonatkozó kockázati profiljának értékeléséhez. A szabályok kidolgozása során az EBA a Pénzügyi Stabilitási Tanács éghajlattal kapcsolatos pénzügyi közzétételekkel foglalkozó munkacsoportjának (FSB-TCFD) ajánlásaira, a Bizottság éghajlatváltozási jelentésekkel kapcsolatos, nem kötelező erejű iránymutatásaira, valamint az EU Taxonómia rendeletére épített.

A módosítás célja, hogy az érdeklődők megfelelő információt kapjanak a hitelintézetek ESG-kitettségeiről, kockázatairól és stratégiájáról, és mindezeknek megfelelően megalapozott döntéseket hozhassanak, legyen szó befektetési, finanszírozási vagy szabályozói döntésről. Az ITS többek között olyan egységes közzétételeket és KPI-okat ír elő, mint például a Taxonómia-rendeletből ismert zöld eszközmutatót (GAR), valamint a banki könyv taxonómia arányosítási mutatóját (BTAR), amelyek azt mutatják be, mekkora mértékben finanszíroz egy adott bank olyan gazdasági tevékenységeket, amelyeket az EU a zöld gazdasági átmenet szempontjából relevánsnak tart.

E keretrendszer kidolgozásának célja, hogy biztosítsa az intézmények közzétételeinek következetességét, összehasonlíthatóságát és relevanciáját.

A közzététel fő elemei

Az ITS-tervezet előírásai összehasonlítható mennyiségi közzétételeket határoznak meg az éghajlatváltozással kapcsolatos átmeneti (tranzíciós) és fizikai kockázatokra vonatkozóan, ideértve olyan információkat, amelyek a szén-dioxid kibocsátással, vagy az éghajlatváltozási eseményektől függő eszközök kitettség arányával kapcsolatosak. Az extrém időjárási eseményekből adódó konkrét éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokon túl, a zöld gazdasági átmenet okozta egyéb kockázatokról is információt kell majd szolgáltatni, ideértve a leginkább szennyező iparágakkal szemben realizált kitettségeket, ahol a legnagyobb a szabályozási kockázat, azaz annak a lehetősége, hogy a jövőben jogi úton korlátoznak bizonyos gazdasági tevékenységeket. A nyilvánosságra hozott információk kiterjednek továbbá az intézmények azon mérséklő intézkedéseire, amelyek a párizsi klímacélokkal összhangban támogatják ügyfeleik karbonsemleges működésre történő átállását, és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását. Ezenkívül a tervezet KPI-okat tartalmaz a környezeti szempontból fenntartható eszközök finanszírozási tevékenységére vonatkozóan.

A mennyiségi mutatók mellett a szabályozástervezet minőségre vonatkozó információk közzétételét is előírja. Ezek a szabad szövegesen töltendő publikációk olyan, az adott bank működésével kapcsolatos információkat tartalmaznak, mint hogy az intézmények hogyan ágyazzák be az ESG-megfontolásokat vállalatirányítási módszereikbe, üzleti modelljükbe, stratégiájukba, valamint kockázatkezelési keretrendszerükbe.

A közzététel előírásai, kihívásai

Az EBA a közzétételhez Excel formában jelentési sablonokat is nyilvánosságra hozott. A tíz kvantitatív jelentési tábla a korábbiaknál jóval komolyabb adattartalommal bír, egyúttal számos előírt adat állíthatja komoly kihívás elé a bankokat, és így közvetve a finanszírozásért folyamodó vállalatokat.

Általánosságban elmondható, hogy számos új elvárás és komplex számítás jelenik meg a 3. pilléres nyilvánosságra hozatallal kapcsolatban, amelyek egyelőre megannyi esetben vetnek fel értelmezési kérdéseket a bankok számára, többek közt az elfogadott Scope 3 számítási módszertanok esetén, illetve az elfogadható, EU Taxonómiától különböző minősítési keretrendszerek kapcsán. Már most is azonosíthatók azok a szektorok, amelyek kapcsán kiemelten fontos lehet a megfelelő minőségű és mennyiségű adat begyűjtése, ilyen például az autógyártás. Mindezeknek megfelelően a sablonok szerint releváns szektorokban kiemelten érdekelt hitelintézeteknek érdemes felmérniük, milyen típusú adatokra lehet majd szükség, és ezek közül melyek nem állnak egyelőre semmilyen rendszerben a bank rendelkezésére. Szintén látszik, hogy az ingatlanfedezetek kapcsán szükség lehet olyan, eddig nem feltétlenül kereshető módon tárolt adatokra, mint az ingatlanok energetikai besorolása, és olyan újféle bontásban készített riportok összeállítására, mint a fedezetek NUTS földrajzi régió szerinti bemutatása.

A közzététel specifikus előírásai

A „tranzíciós kockázatok a banki könyvben” című, 1-es számú táblában NACE-kód szerint, különösen szennyező szektorok mentén kell majd közzétenni a nem-pénzügyi vállalatokkal felé realizált kitettségek könyv szerinti értékét, a halmozott értékvesztést, illetve a Scope 1, 2 és 3 ÜHG kibocsátást. Egyelőre Scope 3-ra nem lesz kötelező adatot közzétenni, de a tábla tölthető az ügyfél által jelentett, vagy a Bank által becsült CO₂ ekvivalens (CO₂e) kibocsátás összegével is. A Scope 3 kibocsátás becslése az adathiány és az egységesen elfogadott módszertan hiánya miatt sok kérdést vet fel, illetve sok kritika érte a jelenlegi sablont amiatt, hogy nem mutatja ki azt, ha ugyan az adott kitettség egy szennyező szektorban tevékenykedő vállalattal szemben áll fenn, de az hozzájárul a fenntarthatósághoz (pl. kizárólag energiahatékony ingatlanokat fejlesztő beruházó).

A második táblán kell jelenteni a fedezeteket képző kereskedelmi és lakóingatlanok energetikai besorolását és a velük szemben realizált könyv

szerinti kitettségértéket, amely a Scope 3 kibocsátás becsléséhez is jó alapul szolgálhat. Ennek oka, hogy például a számos hitelintézet által is alkalmazott PCAF módszertan a jelzőloghiteleknél az adott ingatlan energetikai besorolása és alapterülete alapján is elfogadhatónak tartja a CO2e kibocsátás előrejelzését.

A harmadik tábla számos előre definiált szektor (pl. autópár) tekintetében vár el igazodási mérőszámot, amely lehetővé teszi az ügyfél kibocsátásának összehasonlítását a párizsi klímacélokkal (szállítás esetén pl. CO2/ utaskilométer).

A negyedik tábla a hús leginkább karbonintenzív cégcsoporttal szembeni kitettségekről várja el részletes adatok közzétételét, mint például a lejárató idő súlyozott átlaga. Ezen táblával kapcsolatban egyelőre kérdés, hogy hogyan állapítandó meg az érintett vállalatok köre, illetve nem elég informatív olyan bankok esetén, amelyek elsősorban kkv-kat finanszíroznak.

Az ötödik tábla a fizikai kockázatokkal szembeni kitettségekről szól, ideértve az ingatlan-fedezeteket is, amelyeket több bontásban kell megadni. Ilyen bontás a földrajzi régió, a fizikai kockázatok két fő típusa (akut vagy krónikus), vagy akár a kitettség Stage 2 besorolása. Ennek megfelelően adatokra lesz szükség azon kitettségek bruttó könyv szerinti értékéről, amelyek kifejezetten érzékenyek az olyan krónikus hatásokra, mint az időjárás fokozatos változása; az olyan akut hatásokról, mint amilyen egy hirtelen bekövetkező fizikai kár vagy akár annak másodlagos hatása például az ellátási lánc zavarában; valamint szükséges azon kitettségek azonosítása is, amelyek mindkét típusú fizikai kockázatra érzékenyek.

A hatodik, hetedik, nyolcadik és kilencedik táblák a Taxonómiarendelet által meghatározott kritériumrendszer szerint várnak el jelentéseket. Ezen táblák kapcsán nem tisztázott, hogy a Taxonómiarendelet 8-as cikkéhez hasonlóan itt is csak az NFRD hatálya alá tartozó vállalatokkal szembeni kitettségeket kell-e jelenteni, vagy a kkv-k esetén is szükséges lesz az adatgyűjtés. Ugyancsak

tisztázatlan egyelőre, hogy a két jelentés konzisztens logika mentén állna-e össze, vagy eltérések jelenhetnek meg a Taxonómia 8-as cikk, illetve a 3. pilléres közzétételek között. Egyezés esetén felmerülhet, hogy a kétféle jelentés redundáns.

Az utolsó, 10-es tábla a Taxonómiarendelet által nem érintett, de fenntartható, a klímaváltozás hatásait mérséklő kitettségekről – hitelek, kötvények, nem-pénzügyi, pénzügyi vállalatok illetve háztartások szerinti bontásban – vár el adatokat, azonban egyelőre nem nevezi meg konkrétan, mely nem az EU által lefektetett kritériumrendszereknek megfelelő kitettségeknek lehet helye a publikációban.

Hatások, feladatok

Általánosságban tehát számos új elvárás és komplex számítás jelenik meg a 3. pilléres nyilvánosságra hozattal kapcsolatban, melyek egyelőre megannyi esetben vetnek fel értelmezési kérdéseket többek között az elfogadott Scope 3 számítási módszertanok esetén, vagy az elfogadható, EU Taxonómiától különböző minősítési keretrendszerek kapcsán. Azonban már most is azonosíthatók azok a szektorok, amelyek kapcsán biztosan kiemelten fontos lehet majd a megfelelő minőségű és mennyiségű adat gyűjtése (pl. autógyártás), így a sablonok szerint releváns szektorokban kiemelten érdekelt hitelintézeteknek érdemes felmérni milyen típusú adatokra lehet majd szükség, és ezek közül melyek azok, amelyek egyelőre semmilyen rendszerben nem állnak a Bank rendelkezésére. Szintén látszik, hogy az ingatlan-fedezetek kapcsán szükség lehet olyan, eddig nem feltétlenül kereshető módon tárolt adatokra, mint az ingatlanok energetikai besorolása, és olyan újféle bontásban készített riportok összeállítására, mint a fedezetek NUTS földrajzi régió szerinti bontásban történő bemutatása. Egyértelmű trend, hogy a jelentendő nem-pénzügyi adatok köre folyamatosan növekszik, a különböző jelentések közötti megfelelő szinergia megtalálása pedig kiemelten fontos lehet a szereplők számára.

A hírlevél készítésében részt vettek: Barna Evelin, Vajda Péter és Wieder Gergő.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
partner
M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
igazgató
M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő
senior menedzser
M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Soltész József
menedzser
M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

[KPMG.hu](https://www.kpmg.hu)

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2022 A KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.